

Forbrugsskatter, nu er $\frac{4}{5}$ af Skatterne Skat paa Besiddelse, fra 66 pCt. er Forbrugsskatterne altsaa gaaet ned til 20 pCt. I 1913—14, altsaa før Krigen, var vi dog naaet saa langt ned, at 55 pCt. var Forbrugsskatter, nu kun 20 pCt. Jeg maa sige, at den gamle konservative Fordring, der i sin Tid blev opstillet af Estrup, har sin Gyldighed: at Forbrugsskatter ikke er de værste Skatter, og man maa have Lov til at kræve — jeg forlanger ikke, at man skal gaa tilbage til de Tal, vi havde omkring 1910, ikke en Gang til dem, vi havde lige før Krigen —, at Forholdet mellem Forbrugsskatter og Besiddelsesskatter er halvt om halvt. De Herrer Socialdemokrater og Radikale, der formentlig en lang Tid faar Magten her i Landet, vil muligvis indse, at som Regeringsparti maa de holde ved de Forbrugsskatter, vi har, selv efter at de ekstraordinære Indkomstskatter skæres ned.

Under Skatterne er det selvfølgelig særlig den ekstraordinære Indkomstskat, der vejer til med sine 178 Mill. Kr.; men ogsaa den ordinære Indkomstskat er steget baade paa Grund af de højere Sætser og den større Omsætning. Selve Skatterne paa Omsætning var i 1906 12 Mill. Kr., før Krigen 21 Mill. Kr., nu 48 Mill. Kr.; deri er ganske vist inkluderet Børsskatten, men selv fra-regnet den vilde 1917—18 have været et Aar med en enorm og vanvittig Omsætning. Skatterne paa Forbrug er, som sagt, steget, men ikke ret meget, fra 66 Mill. Kr. til 71 Mill. Kr., men det ejendommelige er, at Tolden er gaaet meget stærkt tilbage; før Krigen var den 35 Mill. Kr., i sidste Aar 30 Mill. Kr. Endvidere er de ordinære Forbrugsskatter gaaet tilbage, og hvis vi ikke havde faaet de ekstraordinære Forbrugsskatter under Krigen, vilde Forbrugsskatterne have bragt en meget stor Skuffelse. Under vore mange Skatter, skulde jeg ogsaa nævne en Række Skatter, som den højtærede Indenrigsminister administrerer, nemlig alle de private Paalæg, som igen udgives til forskellige Formaal, hvor mange det er, ved jeg ikke, og jeg vil tillade mig at henstille til Indenrigsministeriet at udarbejde en Oversigt over, hvor meget det er, det er et ikke ringe Beløb.

Naar jeg vender mig fra Skatterne og gaar over til Statens Virksomheder for at se, hvor meget de giver — 12 Mill. Kr. plejer de at give —, viser det sig, at der i Aar er et Underskud paa 10 Mill. Kr., og den væsentligste Grund til Underskuddet er Banerne og Postvæsenet. Statsbanerne plejede at give 9—10 Mill. Kr., der var en Indtægt af 70 à 75 Mill. Kr. og en halv Snes

Millioners Overskud, men i Fjor balancerede de knap nok, og i 1917—18 gav de 10 Mill. Kr. Underskud. Det er meget længe siden, at vi har haft Underskud paa Banebudgettet, sidste Gang var det i 1903. I de 4 Krigsaar har vore Baner givet i alt 6 Mill. Kr., altsaa $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. i Gennemsnit om Aaret i Rente af en Kapital paa 320 Mill. Kr., det er 4 pro mille. Jeg tror derfor, jeg har Lov til at sige, at den Kritik, der fra konservativ Side har været rettet mod Banernes Administration og mod den Sindrægtighed, hvormed den høje Regering er skredet til Takstforhøjelser, har været ganske berettiget. I Virkeligheden har Undladelsen af at skride til Takstforhøjelser været Gaver til Eksportører og fremmede. Jeg mener, man har Lov til at kritisere dette som særlig Kortsynethed hos Ministeren og Generaldirektøren, som roser sig selv mest af at være Købmænd og Forretningsmænd. Det udelukker naturligvis ikke, at de ogsaa kan have andre Dyder.

Det ærede 24de Medlem for Hovedstaden (Theodor Jensen), talte om, at Jernbanerne skulde betale sig, ja, han sagde vist, at Statsvirksomhederne skulde betale sig og forrente sig. Jeg tror, man kan opstille som en almindelig Sætning, der baade er teoretisk og praktisk rigtig, at hvis vi deler Udgifterne ved Statsvirksomhederne i to Dele, hvoraf den ene er de faste Udgifter, som ikke forøges, hvor meget vedkommende Virksomhed end bruges, og den anden de varierende løbende Udgifter, som forøges, naar Virksomheden bruges mere, maa man sige, at ved de Virksomheder, hvor de faste, uforanderlige Udgifter og Anlægget er det meste, dér kan og bør Staten levere vedkommende Virksomhed gratis, thi da faar Samfundet størst Nytte af den, idet de flest mulige bruger Virksomheden. Men hvor en Udvidelse af Brugen af vedkommende Virksomhed medfører Udgifter, altsaa hvor de varierende Udgifter er de afgørende, dér bør man forlange absolut Forrentning.

Efter mit Skøn hører Statsbanerne til de Virksomheder, hvor de varierende Udgifter er meget betydelige, og hvor den enkelte Passager, der befordres, og den enkelte Ton Gods, der køres, forvolder mange Udgifter. Naar vi ser paa Aarsagerne til Banernes Underskud — og det, der i og for sig tilstrækkeligt tillader os at forhøje Taksterne —, er det i første Række Kulpriserne. Vore Udgifter til Kul til Transport og Belysning var 6 à $6\frac{1}{2}$ Mill. Kr. før Krigen. Sidste Aar tror jeg, de udgjorde henved 30 Mill. Kr., altsaa 4 à 5 Gange saa